Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.10.21 13:42:19 EEST
Reason:
Location: Athens

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Δ/νση: Λ. Συγγρού 15 – 17
Τ.Κ.: 117 43 Αθήνα
Τηλ.: 213 20 63 538
213 20 63 776

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Συνεδρίαση 51η

Απόφαση υπ' αριθμ. 1695/2026

Στην Αθήνα, σήμερα **20-10-2026**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα **13:00΄**, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η **Περιφερειακή Επιτροπή**, **με μικτό τρόπο,** δια ζώσης στο κτίριο της Περιφέρειας Αττικής (Λ. Συγγρού 15-17) και με τηλεδιάσκεψη μέσω e-presence, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ: **1343554/16-10-2026** πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία κοινοποιήθηκε νόμιμα στα μέλη της, στους Αντιπεριφερειάρχες και στις παρατάξεις, στις 16/10/2026.

Θέμα 20ο

Παραίτηση ή μη από την ασκηθείσα έφεση με αρ. καταθ. στο Δ.Π.Α.: ΕΦ619/01-04-2025 και ΑΒΕΜ στο Δ.Ε.Α.: ΕΦ819/2025 κατά της υπ' αρ. Α212/2025 απόφασης του 1ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

Στην συνεδρίαση συμμετέχουν:
Ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής, κος Νικόλαος Χαρδαλιάς και
Τα τακτικά μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής κκ.:

- Μακρή Σταυρούλα (Ρούλα)
- Βλάχου Γεωργία
- Βοϊδονικόλας Σταύρος
- Αγγέλης Σπυρίδων
- Μπαλάφας Γεώργιος
- Γεράκη Αικατερίνη
- Κατσικάρης Δημήτριος

Τα αναπληρωματικά μέλη κ.κ.

- Μανωλάκος Λεωνίδας
- Αργυράκη Βασιλεία (Μπέσυ)
- Χιωτάκης Νικόλαος

Απόντες από την συνεδρίαση:

- Αδαμοπούλου Γεωργία (Τζίνα)
- Βάρσου Μαργαρίτα
- Παπασπύρου Αθανασία

Τα ανωτέρω απόντα μέλη τα τρία (3) έχουν αντικατασταθεί από τα αναπληρωματικά τους μέλη, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
Χρέη Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής εκτελεί η υπάλληλος της Περιφέρειας Αττικής, κα Ντόβα Μαρία.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία καθώς στην συνεδρίαση συμμετέχουν 11 από τα 11 μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής, ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Χαρδαλιάς Νικόλαος ενημερώνει τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής σχετικά με την εισήγηση του Γραφείου Νομοθετικού Συντονισμού και Δικαστικών Υποθέσεων Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, στην οποία αναφέρονται τα εξής:

Με την ως άνω δικαστική απόφαση έγινε εν μέρει δεκτή η με αρ. ΑΓ4829/2022 αγωγή (σχετικά με την πυρκαγιά της 23-07-2018 στην Ανατολική Αττική) και αναγνωρίστηκε η αλληλέγγυα

και εις ολόκληρον υποχρέωση των εναγόμενων (Ελληνικού Δημοσίου, Περιφέρειας Αττικής και Δήμου Μαραθώνα) να καταβάλουν, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση: (α) στην 1η ενάγουσα-εφεσίβλητη (Β.Κ.) ατομικά ποσό 130.000€ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του πατέρα της και ποσό 130.000€ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο της μητέρας, ήτοι συνολικά ποσό 260.000 ευρώ, (β) στον 2ο ενάγοντα-εφεσίβλητο (Μ.J.) σύζυγο της 1ης ενάγουσας ατομικά ποσό 15.000€ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του πεθερού και ποσό 15.000€ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο της πεθεράς του, ήτοι συνολικά ποσό 30.000 ευρώ, (γ) στην 1η ενάγουσα-εφεσίβλητη και στον 2ο ενάγοντα-εφεσίβλητο, ως ασκούντες από κοινού τη γονική μέριμνα των τέκνων τους Θ. – Σ. Χ (Η.) και Χ. – Φ. Χ. (Η.), συνολικό ποσό 160.000€, ειδικότερα δε ποσό 80.000€ για κάθε τέκνο τους και δη επιμέρους ποσό 40.000€ για έκαστο αυτών ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του παππού του και επιμέρους ποσό 40.000€ για έκαστο αυτών ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο της γιαγιάς του και (δ) σε καθεμία από τις 3η και 4η των εναγουσών -εφεσιβλήτων (Ε. Σ. και Μ. Κ.) ποσό 20.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του αδελφού τους.

Κατόπιν σειράς εγγράφων μας σχετικά με το δικαστικό χειρισμό, σε δεύτερο βαθμό, υποθέσεων αναφορικά με την πυρκαγιά της 23-07-2018 στην Ανατολική Αττική, τις οποίες είχαν χειριστεί σε πρώτο βαθμό εξωτερικά δικηγορικά γραφεία-εταιρείες, μεταξύ των οποίων και της ως άνω υπόθεσης, διαβιβάστηκαν στο Γραφείο μας, με το υπ' αρ. πρωτ. 323874/17-03-2025 έγγραφο της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας, οι έγγραφες απόψεις που είχαν κατατεθεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών για τις δικές μας ενέργειες, με τη μνεία ότι δεν υπάρχει εισέτι ενημέρωση περί του εάν έχει ανατεθεί σε εξωτερικό δικηγορικό γραφείο - εταιρεία ο δικαστικός χειρισμός της ως άνω υπόθεσης σε δεύτερο βαθμό.

Ακολούθως και δεδομένου ότι την 07-04-2025 έληγε η προθεσμία για την άσκηση της ως άνω έφεσης συντάχθηκε και ασκήθηκε η με αρ. καταθ. στο ΔΠΑ **ΕΦ619/2025** έφεση κατά της υπ' αρ. **Α212/2025** απόφασης του 1ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς συνέτρεχαν πλείστοι λόγοι προς τούτο και προκειμένου να μην δημιουργηθούν δικονομικά και ουσιαστικά τετελεσμένα σε βάρος του νομικού προσώπου της Περιφέρειας Αττικής.

Με την με αρ. ΚΛ4864/2026 Κλήση του 7ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ορίστηκε δικάσιμος για τη συζήτηση της ως άνω έφεσης, η οποία έλαβε ΑΒΕΜ στο Δικαστήριο αυτό **ΕΦ819/2025**, η 11-11-2026. Σημειωτέον ότι κατά την ίδια δικάσιμο έχει προσδιοριστεί να συζητηθεί και η αντίστοιχη έφεση που άσκησαν οι ενάγοντες -ενάγουσες κατά της ίδιας ως άνω δικαστικής απόφασης.

Ωστόσο, μετά την κατάθεση της ως άνω έφεσης της Περιφέρειας Αττικής, δημοσιεύθηκε ο Ν. 5193/2025, με το άρθρο 224 του οποίου ορίστηκαν τα εξής:

«*1. Κατά οριστικών αποφάσεων πρωτοβαθμίων διοικητικών Δικαστηρίων, με τις οποίες σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' ή β' βαθμού κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί αστικής ευθύνης, επιδικάζονται: α) χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης υπέρ μελών οικογένειας προσώπου που απεβίωσε ……. και β) …… είτε κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε την 23η.7.2018 στην Ανατολική Αττική, το Ελληνικό Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού δεν ασκούν ένδικο μέσο ή παραιτούνται από το ασκηθέν. ……2. ……*

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι δίκες, που κατέστησαν εκκρεμείς ενώπιον δευτεροβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων, κατόπιν άσκησης έφεσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου κατά το μέρος που αφορούν απαιτήσεις της παρ. 1.

4. Το δικαίωμα αναγωγής του Ελληνικού Δημοσίου ή των Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού κατά συνυπόχρεου τρίτου, δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις του παρόντος» (η διάταξη αυτή τίθεται εν προκειμένω ως αρχικώς ίσχυε).

Όπως ήδη έχουμε εκθέσει, η σχετική ρύθμιση, όπως είχε εισαχθεί στην Βουλή των Ελλήνων, αφορούσε αρχικά μόνο το Ελληνικό Δημόσιο, δεδομένου και του ότι το τελευταίο δεν τελεί στις ως άνω συναφείς δίκες με την Περιφέρεια Αττικής (και τους Δήμους) σε σχέση αναγκαστικής ομοδικίας, αλλά σε σχέση απλής ομοδικίας, πλην όμως κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου προστέθηκαν στις υπόψη ρυθμίσεις και οι ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμού.

Συνεπεία τούτου, με τις ως άνω διατάξεις της παρ. 1 προβλέφθηκε ότι πέραν του Ελληνικού Δημοσίου και οι ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμού (Δήμοι και Περιφέρεια Αττικής) δεν ασκούν ένδικα μέσα ή παραιτούνται από τα ήδη ασκηθέντα, στο μέτρο που πρόκειται για αξιώσεις που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό τους πεδίο.

Ήδη, πάντως, με το άρθρο 241 του Ν. 5259/2025 (ΦΕΚ Α 228/12-12-2025) συμπληρώθηκε, πλην άλλων, η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 224 του Ν. 5193/2025, στην οποία ήδη, όπως συμπληρώθηκε, ορίζονται τα εξής: «*4. Το δικαίωμα αναγωγής του Ελληνικού Δημοσίου ή των Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού κατά συνυπόχρεου τρίτου, δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Το Ελληνικό Δημόσιο παραιτείται του δικαιώματος αναγωγής κατά των λοιπών αλληλεγγύως και εις ολόκληρον συνευθυνόμενων μαζί του Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού για επιδικασθέντα ποσά που αυτό κατέβαλε και θα καταβάλει στο μέλλον σε δικαιούχους, κατόπιν αποφάσεων του παρόντος. <u>Το Ελληνικό Δημόσιο αναδέχεται αυτοδίκαια οποιαδήποτε οφειλή για ποσά που επιδικάσθηκαν ή θα επιδικασθούν στο μέλλον αποκλειστικά σε βάρος Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού από αγωγές του παρόντος</u>*».

Για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων του άρθρου 224 του Ν. 5193/2025 δεν έχει περιέλθει, μέχρι σήμερα, σε γνώση μας, κάποια διευκρινιστική εγκύκλιος, ενώ από τις μέχρι σήμερα δικαστικές αποφάσεις των αποκλειστικά αρμόδιων κατά το Σύνταγμα και το νόμο Δικαστηρίων δεν έχουν επιλυθεί ενιαίως και στο σύνολό τους τα νομικά και ερμηνευτικά ζητήματα που ανακύπτουν εξ αυτών.

Ενδεικτικώς αναφέρεται ότι μέρος της μέχρι σήμερα νομολογίας (ΔΕΑ2104/2025, 2638/2025) έχει κρίνει ότι από την τελολογική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων, συνάγεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 224 του ν. 5193/2025, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται όχι μόνο οι δίκες, οι οποίες κατέστησαν εκκρεμείς ενώπιον δευτεροβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων κατόπιν άσκησης έφεσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά και οι δίκες που κατέστησαν εκκρεμείς κατόπιν άσκησης έφεσης των Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού.

Αντιθέτως, με άλλες δικαστικές αποφάσεις (ΔΕΑ3592/2025, 3593/2025, 3596/2025, 1878/2025 κ.α.) έχει κριθεί ότι η παρ. 3 του άρθρου 224 του ν. 5193/2025, σύμφωνα με την οποία καταργούνται αυτοδικαίως οι δίκες που κατέστησαν εκκρεμείς ενώπιον δευτεροβάθμιων διοικητικών δικαστηρίων, κατόπιν άσκησης έφεσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου κατά το μέρος που αφορούν απαιτήσεις της παρ. 1, δεν περιλαμβάνει τους Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού και ότι απλώς με τις ρυθμίσεις του άρθρου 224 ο νομοθέτης εκφράζει έντονη υπόδειξη προς του Ο.Τ.Α. να υποβάλουν σχετικές παραιτήσεις από ήδη ασκηθείσες εφέσεις, με συνέπεια να απαιτείται για την κατάργηση της σχετικής δίκης να δηλώσουν ρητώς τη βούλησή τους για την παραίτηση. Με το σκεπτικό, δε, αυτό έχουν εκδοθεί αναβλητικές αποφάσεις προκειμένου οι Ο.Τ.Α. είτε να εκφράσουν τη βούλησή τους για την παραίτηση, είτε να αιτιολογήσουν τους λόγους άρνησής τους.

Δεδομένης της ανακοίνωσης της Περιφέρειας Αττικής για την άμεση υλοποίηση των προβλέψεων του νόμου, παραθέτουμε τα εξής όσον αφορά στο ζήτημα του κατά πόσο οι αξιώσεις που επιδικάστηκαν με την ως άνω δικαστική απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών εμπίπτουν ή μη στο ρυθμιστικό πεδίο των ως άνω διατάξεων:

Με την ως άνω δικαστική απόφαση επιδικάστηκε, ως προλέχθη, στην 1η ενάγουσα-εφεσίβλητη (Β.Κ.) ατομικά χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του πατέρα της και της μητέρας της, στον 2ο ενάγοντα-εφεσίβλητο (Μ.J.) χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του πεθερού και της πεθεράς του, στην 1η ενάγουσα-εφεσίβλητη και στον 2ο ενάγοντα-εφεσίβλητο, ως ασκούντες από κοινού τη γονική μέριμνα των ανήλικων τέκνων τους χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του παππού τους και της γιαγιάς τους και σε καθεμία από τις 3η και 4η των εναγόντων-εφεσιβλήτων (Ε. Σ. και Μ. Κ.) χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από τον θάνατο του αδελφού τους.

Οι ως άνω επιδικασθείσες αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης λόγω ψυχικής οδύνης από το θάνατο μελών της οικογένειας των εναγόντων και ήδη εφεσιβλήτων (γονέων της 1ης, πεθερού-πεθεράς του 2ου, παππού -γιαγιάς των ανηλίκων τέκνων τους και αδελφού της 3ης και 4ης), κατά την έννοια της ΑΚ932, **εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 224 παρ. 1 του Ν. 5193/2025, για τις οποίες προβλέπεται η μη άσκηση ενδίκου μέσου ή εν προκειμένω η παραίτηση από το ήδη ασκηθέν**.

Σημειώνεται ότι τις ως άνω επιδικασθείσες οφειλές έχει ήδη αναδεχθεί το Ελληνικό Δημόσιο αυτοδίκαια, βάσει της νομοθετικής ρύθμισης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 224 του Ν. 5193/2025, όπως ισχύει μετά τη συμπλήρωσή της με το άρθρο 241 του Ν. 5259/2025.

<u>Συμπερασματικά</u>, οι αξιώσεις που επιδικάσθηκαν με την **Α212/2025** απόφαση του 1ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών **<u>εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 224 παρ. 1 του Ν. 5193/2025, για τις οποίες προβλέπεται η παραίτηση από το ήδη ασκηθέν ένδικο μέσο.</u>**

Ως εκ των ανωτέρω, εισηγούμαστε για την παραίτηση από την ασκηθείσα με αρ. καταθ. στο Δ.Π.Α.: **ΕΦ619/01-04-2025** και ΑΒΕΜ στο Δ.Ε.Α.: **ΕΦ819/2025** έφεση κατά της υπ' αρ. **Α212/2025** απόφασης του 1ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, για την υποβολή της οποίας απαιτείται σχετική απόφαση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 138 του Ν. 5314/2026.

Μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της
η Περιφερειακή Επιτροπή
ομόφωνα αποφασίζει

Την παραίτηση από την ασκηθείσα με αρ. καταθ. στο Δ.Π.Α.: **ΕΦ619/01-04-2025** και ΑΒΕΜ στο Δ.Ε.Α.: **ΕΦ819/2025** έφεση κατά της υπ' αρ. **Α212/2025** απόφασης του 1ου Τριμελούς Τμήματος του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, για την υποβολή της οποίας απαιτείται σχετική απόφαση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 138 του Ν. 5314/2026.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Χαρδαλιάς

Τα Μέλη

Μακρή Σταυρούλα (Ρούλα)
Βλάχου Γεωργία
Βοϊδονικόλας Σταύρος
Αγγέλης Σπυρίδων
Μπαλάφας Γεώργιος
Γεράκη Αικατερίνη
Κατσικάρης Δημήτριος
Μανωλάκος Λεωνίδας
Αργυράκη Βασιλεία (Μπέσυ)
Χιωτάκης Νικόλαος